

Звернення

делегатів V з'їзду Спілки архівістів України до громадськості

Архіви – важлива державна і суспільна цінність. Їх називають сховищами колективної пам'яті, складовою інформаційного середовища суспільства. Архіви – джерело легітимізації державної влади, засіб забезпечення тяглості і спадкоємності функціонування державних органів, а відтак - створення і підтримання законодавчого поля та правового середовища держави. Завдяки архівам забезпечується можливість правового захисту громадян, адже тут зберігаються документи, які підтверджують їхній соціальний та майновий статус. У разі потреби громадянин може одержати в архіві необхідні довідки щодо кожної суспільно значущої події його життя.

Наукові дослідження, особливо в гуманітарній сфері, неможливі без архівних документів. До них звертаються і безпосередньо, і опосередковано – через вже здійснені кимось джерелознавчі дослідження. Студенти, komponуючи реферати на підставі довідок з Вікіпедії напевно не здогадуються, що ці довідки склалися на основі архівної інформації. Розвиток загальнодоступних інформаційних ресурсів ретроспективного характеру неможливий без багаторазового звернення до архівних документів. Науково-популярні, освітні видання, теле- та радіопередачі часто ілюструються текстовими, звуковими, кіно- та фотодокументами, що зберігаються в українських архівах.

Нині в архівній сфері склалася загрозлива ситуація. Проблема збереження архівних багатств країни надзвичайно загострилася. Переважна більшість споруд державних архівів збудована у 60–80-х роках минулого століття, частина архівів розміщена в старих пристосованих приміщеннях. Архівні споруди давно морально і фізично застаріли і вимагають реконструкції. Сховища переповнені. Великі надії поклалися на будівництво комплексу споруд центральних архівних установ у м. Києві, проте роботи зі спорудження фактично припинилися. Технологія сучасного будівництва така, що недобудований об'єкт без належної консервації дуже швидко руйнується настільки, що для продовження будівництва необхідно буде вкласти значно

більше коштів, ніж при будівництві «з нуля». Але навіть на проведення консервації Держкомархів не має грошей.

В усіх країнах відбір, збереження і підготовка до використання архівних документів вимагає значних фінансових вкладень, які, проте, завжди окуповуються завдяки стабілізуючій, виховній та освітній функції архівів у суспільстві. На превеликий жаль, нині побутує думка про архіви, як про щось застаріле, маргінальне, а витрати на їхнє утримання – як щось неважливе, обтяжливе для бюджету, зайва розкіш у нинішні скрутні часи. Проте сьогоднішня копійчана економія на архівах може обернутися в недалекому майбутньому суттєвими економічними затратами, необхідністю усунення соціального напруження у дезінтегрованому суспільстві, прямими загрозами національній безпеці, що можуть виникнути через ігнорування чи незнання уроків історії – політичної, дипломатичної...

Давайте разом шукати вихід із загрозової ситуації нових архівних втрат, що виникла у наш час. Ті, хто безпосередньо або дорадчо беруть участь у прийнятті політичних рішень – депутати всіх рівнів, працівники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування – пам'ятайте про архіви. Про те, що злагодженість і безперебійність їхньої непомітної роботи допомагає зберегти стабільність і спокій у суспільстві. Всі, хто особисто може допомогти – вашу допомогу приймуть з вдячністю.

Кожен роботодавець, кожен керівник цінує працівників з досвідом роботи, всі знають, що життєвий досвід, знання, пам'ять про уже пережите допомагає з меншими втратами вийти зі скрутною ситуації. Давайте ж разом, спільними зусиллями збережемо нашу спільну пам'ять, наш суспільний досвід – в ім'я процвітання і благополуччя України!